

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1040/2020
06.04.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милорад Бојчевић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Миомир Ралевић, адвокат из ..., ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 255/19 од 17.10.2019. године, у седници већа одржаној 06.04.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 255/19 од 17.10.2019.године, у усвајајућем делу става другог и у ставу трећем изреке, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Мајданпеку П 41/18 од 19.06.2018. године, у ставу другом и трећем изреке, а **ОДБИЈА** захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

У осталом делу ревизија туженог се **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољена.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 82.100,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова састава одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Мајданпеку П 41/18 од 19.06.2018. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати: за претрпљени страх износ од 147.500,00 динара, за претрпљени физички бол износ од 147.500,00 динара, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности износ од 397.500,00 динара и за претрпљени душевни бол због наружености износ од 172.500,00 динара, све са законском затезном каматом на назначене износе од 19.06.2018. године, као дана пресуђења, па до коначне исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца за разлику од досуђеног до потраживаног износа на име

накнаде нематеријалне штете и то: за претрпљени страх за износ од 152.500,00 динара, за претрпљени физички бол за износ од 152.500,00 динара, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности за износ од 1.102.500,00 динара и за претрпљени душевни бол због наружености за износ од 177.500,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 19.06.2018. године, као дана пресуђења, па до коначне исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде парничног поступка исплати износ од 252.830,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 255/19 од 17.10.2019. године, ставом првим изреке, потврђена је првостепена пресуда у ставу првом изреке и жалба туженог у том делу одбијена као неоснована. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом изреке, тако што је обавезан тужени да поред досуђеног износа на име накнаде нематеријалне штете тужиоцу исплати: за претрпљене физичке болове износ од још 152.500,00 динара, на име претрпљеног страха износ од још 152.500,00 динара, на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ од још 92.500,00 динара и на име претрпљених душевних болова због наружености износ од још 177.500,00 динара, све са законском затезном каматом почев од дана пресуђења 19.06.2018. године, па до коначне исплате, док је одбијен тужбени захтев тужиоца за већи износ накнаде нематеријалне штете на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности од досуђених износа до траженог износа од 1.500.000,00 динара, као неоснован. Ставом трећим изреке, преиначена је одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу трећем изреке тако што је тужени обавезан да тужиоцу накнади трошкове поступка у укупном износу од 359.905,00 динара.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужени због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП која је учињена у поступку пред другостепеним судом, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП („Сл. гласник РС“, број 72/11, 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија делимично основана, а делимично недозвољена.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни других битних повреда одредаба парничног поступка.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог ПР Самостална занатска радња „ВВ“ ..., на неодређено време, на радном месту помоћни столар. Дана 24.06.2010. године приликом обављања послова, тужилац је претрпео повреду на раду у виду одсецања дела палца и комплетних осталих прстију леве шаке која се квалификује као тешка телесна повреда са трајним и знатним оштећењем важног дела тела, односно леве руке. Спорном приликом тужилац се због отежаног досезања потребне висине за резање лесонит табле и потребе ручног придржавања попео на дрвени пањ, десном руком је држао ручку за повлачење кружног ножа, а

левом руком придржавао таблу, када се пањ заљуљао а тужилац изгубио равнотежу и повукао ручицу форматизера на доле. Вештачењем је утврђен интезитет и дужина трајања физичког бола и страха који је тужилац том приликом претрпео, степен умањења животне активности, као и умањење естетског изгледа овог дела тела у високом степену. Такође, утврђено је да тужилац није био обучен и није имао радног искуства на пословима на којима се повредио, да је тужени обезбедио средства и опрему за личну заштиту на раду али их тужилац спорном приликом није користио, да се раније на истим пословима није десила слична повреда, као и да је колега са којим је радио био обучен за наведене послове. Пресудом Прекршајног суда у Неготину, Одељење у Мајданпеку Пр бр. 3783/10 од 14.12.2010. године, тужени је осуђен на новчану казну, јер није поступио у складу са актом о процени ризика и одредбама члана 15. став 1. тачка 4. и члана 27. Закона о безбедности и здравља на раду, с обзиром да тужиоца није оспособио за безбедан и здрав рад на пословима помоћног столара.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је на основу члана 23, 24, 27. и 28. Закона о безбедности и здравља на раду („Службени гласник РС“ бр. 101/05...91/15), члана 164. Закона о раду и члана 154, 173, 174, 192, 200. и 205. Закона о облигационим односима, делимично усвојио тужбени захтев тужиоца, налазећи да је тужени одговоран за насталу штету тужиоцу, али уз допринос тужиоца настанку штете од 50%.

Другостепени суд је побијаном пресудом преиначио првостепену одлуку у одбијајућем делу и тужбени захтев тужиоца у целости усвојио (осим за умањење животне активности), закључујући да нема места примени института подељене одговорности и примене одредбе члана 192. ЗОО, јер је у конкретном случају тужилац поступао на начин који је био уобичајен приликом рада на машини (вертикални форматизер), користећи пањ као ослонац који се налазио у радионици, као и остали запослени.

Врховни касациони суд налази да се основано ревизијом указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право када је закључио да нема доприноса тужиоца насталој штети.

Према члану 192. ЗОО, оштећеник који је допринео да штета настане или да буде већа него што би иначе била има право само на сразмерно смањену накнаду, а када је немогуће утврдити који део штете потиче од оштећеникове радње, суд ће досудити накнаду водећи рачуна о околностима случаја.

Полазећи од околности конкретног случаја, тужени је као власник радње, у којој се тужилац повредио приликом обављања посла, одговоран за насталу штету коју је тужилац претрпео, с обзиром да је поверио руковање опремом за рад тужиоцу, а да га пре тога није обучио за самосталан и безбедан рад, у смислу одредбе члана 154. став 1, 173. и 174. ЗОО. Међутим, правилан је закључак првостепеног суда да се ради о подељеној одговорности за штету, коју прописује члан 205. у вези члана 192. ЗОО и да се допринос тужиоца огледа у његовој самоиницијативној одлуци да обави задатак за који није био обучен, у присуству запосленог који је био обучен за рад на наведеној машини, и у коришћењу нестабилног помоћног ослонца, што је представљало небезбедно решење, без обзира што је такав начин рада код туженог уобичајен. Дакле, обављајући опасну делатност и радећи на машини која се сматра опасном ствари, без

претходне обуке од стране туженог (у чему се огледа кривица и допринос туженог), тужилац се повредио и свом повређивању је допринео, јер је без директног налога туженог, сам преузео да обави радњу резања на машини за коју није био обучен, на нестабилном помоћном ослоњцу.

Како постоји допринос тужиоца насталој штети, то је правилно првостепени суд применио материјално право када је делимично одбио тужбени захтев тужиоца. Наиме, правилно је првостепени суд закључио да је у конкретном случају тужилац допринео са 50% настанку штете, због чега је сразмерно смањено накнаду, чију висину је иначе правилно одредио применом члана 200. став 2. Закона о облигационим односима.

Са изложеног применом члана 416. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у преосталом делу, у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија недозвољена.

Првостепеном пресудом делимично је усвојен тужбени захтев за износ од 865.000,00 динара, а одбијен за 1.585.000,00 динара. Другостепеном пресудом преиначена је првостепена пресуда у одбијајућем делу и обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од још 575.000,00 динара, поред досуђеног износа, а потврђена првостепена пресуда у усвајајућем делу за износ од 865.000,00 динара.

Према члану 403. став 2. тачка 2. ЗПП, ревизија је увек дозвољена ако је другостепени суд преиначио пресуду и одлучио о захтевима странака, а према члану 403. став 3. истог закона ревизија није дозвољена у имовинско правним споровима кад се тужбени захтев односи на утврђење права својине на непокретностима или потраживање у новцу, на предају ствари или извршење неке друге чинидбе, ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Имајући у виду да се ревизијом туженог побија другостепена пресуда и у потврђујућем делу у ком вредност предмета спора износи 865.000,00 динара, ревизија у том делу није дозвољена, па је на основу члана 413. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

Преиначење у поступку по ревизији у овој правној ставри, није утицало на успех туженог у спору до доношења првостепене пресуде, па нема места корекцији одлуке о трошковима првостепеног поступка, због чега је услед делимичног преиначења уз одбијање жалбе потврђено и првостепено решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде.

Услед преиначења по ревизији, тужилац у поступку по жалби није успео, па је одбијен његов захтев за досуђење трошкова другостепеног поступка.

Полазећи од успеха у поступку по ревизији, сагласно одредбама члана 153, 154. и 163. ЗПП, тужилац је обавезан да туженом накнади одређене ревизијске трошкове у износу од 82.100,00 динара и то за састав ревизије износ од 12.000,00 динара према

Тарифи о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 121/12), као и на име судске таксе на ревизију износ од 70.100,00 динара, према Таксеној тарифи из Закона о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/94 ... 95/18).

Захтев тужиоца за накнаду трошкова састава одговора на ревизију од стране адвоката је одбијен на основу члана 154. став 1. ЗПП, јер се не ради о трошковима потребним за вођење ове парнице.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић